

Odbor za ustavna pitanja

2021/2182(INI)

11.11.2021

MIŠLJENJE

Odbora za ustavna pitanja

upućeno Odboru za vanjske poslove

o provedbi zajedničke vanjske i sigurnosne politike – godišnje izvješće za 2021.

(2021/2182(INI))

Izvjestitelj za mišljenje: Gerolf Annemans

PA_NonLeg

PRIJEDLOZI

Odbor za ustavna pitanja poziva Odbor za vanjske poslove da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

1. napominje da geopolitičke posljedice pandemije bolesti COVID-19 i brzo pogoršanje sigurnosnog okružja predstavljaju dosad nezabilježene izazove za zajedničku vanjsku i sigurnosnu politiku Unije; ističe da Unija, suočena s tim izazovima, mora povećati svoju otpornost te iz temelja preispitati učinkovitost i brzinu svoje reakcije na globalno okružje koje se brzo mijenja;
2. poziva sve odgovorne donositelje odluka u EU-u da znatno povećaju geopolitički otisak EU-a; poziva Komisiju i države članice da u međuvremenu iskoriste sve postojeće pravne i političke instrumente kako bi se ojačala uloga EU-a u svijetu; podsjeća da bi borba za ljudska prava i demokraciju trebala ostati u središtu zajedničke vanjske i sigurnosne politike (ZVSP); podsjeća na to da je u skladu s odredbama Ugovora potpredsjednik Komisije / Visoki predstavnik Europske unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku nadležan za provođenje ZVSP-a Unije, poziva države članice da prepoznaju ulogu potpredsjednika Komisije / Visokog predstavnika Unije u međunarodnim pregovorima; u tom pogledu primjećuje da se često ne predviđa uključivanje potpredsjednika Komisije / Visokog predstavnika Unije u međunarodne pregovore; ističe da bi snažna predodžba o ulozi potpredsjednika Komisije / Visokog predstavnika Unije mogla dovesti do većega geopolitičkog utjecaja zajedničke sigurnosne i obrambene politike (ZSOP);
3. podsjeća na članak 31. stavak 2. Ugovora o Europskoj uniji (UEU) kojim se Vijeću omogućuje donošenje određenih odluka o pitanjima ZVSP-a glasovanjem kvalificiranim većinom i na „premošćujući klauzulu” iz članka 31. stavka 3. UEU-a kojom se predviđa postupan prelazak na glasovanje kvalificiranim većinom za odluke u području ZVSP-a koje nemaju vojne ili obrambene implikacije, već se njima povećavaju solidarnost i uzajamna pomoć EU-a u razdobljima krize; naglašava da EU treba odgovoriti na globalno okružje koje se brzo mijenja i podsjeća na to da Unija rijetko šalje snažne signale trećim zemljama, posebno onima s agresivnim vanjskim politikama, koje vode autokrati;
4. ostaje snažno predan partnerstvu Unije s NATO-om, koje je i dalje ključno za sigurnosnu politiku EU-a; ističe da je važno ojačati strateško partnerstvo EU-a i NATO-a; u tom pogledu pozdravlja aktualni rad na pripremi nove zajedničke izjave EU-a i NATO-a koja će biti predstavljena do kraja godine; poziva potpredsjednika Komisije / Visokog predstavnika Unije da tu priliku iskoristi za produbljivanje multilateralne suradnje u području sigurnosti s pouzdanim partnerima i osiguravanje dosljednosti s unutarnjim politikama; ističe da EU u međuvremenu mora preuzeti odgovornost i ojačati svoju sigurnosnu politiku s pomoću relevantnih okvira unutarnje politike;
5. žali zbog toga što ne postoji strukturirana suradnja između EU-a i Ujedinjene Kraljevine u području vanjske, sigurnosne i obrambene politike; poziva na potpunu i učinkovitu provedbu Sporazuma o trgovini i suradnji i Sporazuma o povlačenju, posebno odredbi o suradnji u globalnim pitanjima na multilateralnim forumima, promicanju demokracije,

vladavine prava i ljudskih prava, klimatskim promjenama, režimima sankcija, neširenju oružja i razoružanju, borbi protiv terorizma i kibersigurnosti; pozdravlja osnivanje Parlamentarne skupštine za partnerstvo EU-a i Ujedinjene Kraljevine te poziva na njezinu brzu uspostavu i početak rada;

6. podsjeća da su ministri obrane EU-a 16. lipnja 2020. odlučili izraditi Strateški kompas za sigurnost i obranu; napominje da se očekuje da će se početkom 2022. sklopiti pravno-politički sporazum¹; uvida potencijal Strateškog kompasa koji bi mogao biti temelj nove europske obrambene strategije i kojim bi se mogli poboljšati postojeći alati; nadalje primjećuje da je cilj Strateškog kompasa poticanje zajedničke europske „strateške kulture”, kako bi se države članice usmjerile prema zajedničkom razumijevanju ključnih prijetnji Evrope i načina na koji EU može biti pružatelj sigurnosti;
7. poziva sve donositelje odluka u EU-u da pojačaju svoje napore u borbi protiv stranog upletanja, manipulativnih dezinformacija, manipuliranja informacijama i drugih hibridnih prijetnji koje ugrožavaju sposobnost Unije da se nosi s novim izazovima te da razvijaju i učinkovito provode njezine unutarnje i vanjske politike; primjećuje sve veći broj kampanja dezinformiranja koje su povezane s pandemijom bolesti COVID-19 i negativnu ulogu koju određeni akteri imaju u promicanju tih kampanja; poziva na bolju i dublju koordinaciju kako bi se pravodobno otkrili i učinkovito spriječili kibernapadi koji bi mogli ugroziti unutarnju stabilnost EU-a i hibridne prijetnje u sklopu kojih se migracije i opskrba energijom koriste kao oružje, čime se ugrožava unutarnja i energetska sigurnost EU-a; poziva sve institucije i države članice EU-a da moderniziraju svoje odgovore na te prijetnje, među ostalim, novim hibridnim paketom instrumenata EU-a, koji bi trebao uključivati dosljedne kolektivne protumjere protiv stranih napadača;
8. poziva Komisiju i države članice da omoguće i ojačaju parlamentarni nadzor nad vanjskim djelovanjem EU-a, među ostalim i nastavkom redovitih savjetovanja s potpredsjednikom Komisije / Visokim predstavnikom Unije i Komisijom; ističe da takav nadzor ima važnu ulogu u osiguranju pravilnog funkcioniranja europske demokracije i povjerenja javnosti; naglašava da takav nadzor može poslužiti kao polazišna točka prema snažnijoj institucionalnoj ulozi Parlamenta u ZVSP-u; poziva na brzo zaključenje pregovora o zamjeni Međuinstитucionalnog sporazuma iz 2002. o pristupu Parlamenta osjetljivim informacijama Vijeća iz područja sigurnosne i obrambene politike; poziva na provedbu koordinacije sigurnosnih i obavještajnih službi država članica;
9. poziva na aktivno uključivanje instrumenata Parlamenta u ZVSP; naglašava važnost i jedinstvenu prirodu niza programa Parlamenta za demokratizaciju, kao što je „Dijalog Jean Monnet”, čiji je cilj poticanje i jačanje rada parlamenta; podsjeća na to da bi sve institucije EU-a trebale sudjelovati i surađivati u aktivnostima čiji je cilj borba protiv globalnog nazadovanja demokracije, među ostalim i promatranjem izbora, posredovanjem i dijalogom, sprečavanjem sukoba, nagradom Saharov i povezanom mrežom te parlamentarnom diplomacijom, pri čemu bi Parlament trebao zadržati

¹ Vidjeti briefing Europskog parlamenta:

[https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2021/698057/EPRS_BRI\(2021\)698057_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2021/698057/EPRS_BRI(2021)698057_EN.pdf)

istaknutu ulogu;

10. podsjeća da je Parlament u svojoj Rezoluciji od 15. siječnja 2020. o stajalištu Europskog parlamenta o Konferenciji o budućnosti Europe² kao jedan od političkih prioriteta naveo „sigurnost i ulogu EU-a u svijetu”; pozdravlja činjenicu da je to, među ostalim, pretočeno u konkretne mjere u obliku plenarne radne skupine o „EU-u u svijetu”; primjećuje da se u znatnom broju doprinosa na platformi Konferencije predlaže jačanje uloge EU-a u svijetu; podsjeća da Konferencija o budućnosti Europe može poslužiti kao prilika za raspravu o trenutačnom institucijskom *statusu quo* i dati novi poticaj demokraciji EU-a; poziva sudionike Konferencije da razmotre sve moguće načine za postizanje tog cilja.

² SL C 270, 7.7.2021., str. 71.

INFORMACIJE O USVAJANJU U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Datum usvajanja	9.11.2021
Rezultat konačnog glasovanja	+: 17 -: 2 0: 5
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Gerolf Annemans, Damian Boeselager, Fabio Massimo Castaldo, Włodzimierz Cimoszewicz, Gwendoline Delbos-Corfield, Pascal Durand, Daniel Freund, Esteban González Pons, Giuliano Pisapia, Antonio Maria Rinaldi, Domènec Ruiz Devesa, Jacek Saryusz-Wolski, Helmut Scholz, Pedro Silva Pereira, Sven Simon, Antonio Tajani, Guy Verhofstadt, Loránt Vincze, Rainer Wieland
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Gunnar Beck, Angel Dzhambazki, Alin Mituță
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 209. st. 7.	Stelios Kympouropoulos, Ljudmila Novak

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

17	+
ID	Gerolf Annemans, Antonio Maria Rinaldi
NI	Fabio Massimo Castaldo
PPE	Esteban González Pons, Stelios Kympouropoulos, Ljudmila Novak, Sven Simon, Antonio Tajani, Loránt Vincze, Rainer Wieland
S&D	Włodzimierz Cimoszewicz, Giuliano Pisapia, Domènec Ruiz Devesa, Pedro Silva Pereira
VERTS/ALE	Damian Boeselager, Gwendoline Delbos-Corfield, Daniel Freund

2	-
ID	Gunnar Beck
THE LEFT	Helmut Scholz

5	0
ECR	Angel Dzhambazki, Jacek Saryusz-Wolski
RENEW	Pascal Durand, Alin Mituța, Guy Verhofstadt

Korišteni znakovi:

- + : za
- : protiv
- 0 : suzdržani